

Barne- og ungdomstjenester



**Larvik
kommune**

Vår saksbehandler:	Deres ref.:	Vår ref.:	Arkiv:	Vår dato:	Deres dato:
Lill Tove Skoglund		12/31305	FA-C10, TI- &13	07.05.2012	
Telefon:					

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Postboks 8036 Dep
0030 OSLO



Offentlig høring NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning

Et utvalg, ledet av Trond-Viggo Torgersen, fikk høsten 2010 i mandat å utrede unges makt og deltakelse. Utvalget har belyst et avgrenset antall temaer og kommet med forslag til tiltak som er knyttet opp til flere instanser.

Larvik kommune har behandlet høringsuttalelsen administrativt og har bedt relevante instanser i kommunen om innspill knyttet opp til de ulike temaene utredningen belyser.

Larvik kommune slutter seg til de forslag som fremmes i utredningen.

Vedlagt følger de innspill og betraktninger som har kommet fram i Larvik kommunes høringsprosess.

Med hilsen

Lill Tove Skoglund
Saksbehandler

Vedlegg:

Offentlig høring NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning

Larvik kommune inviterte følgende enheter med i høringsprosessen for NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning:

Oppvekst (barnehager og skoler), BUT (helsesøstertjeneste og PP-tjeneste), Barneverntjenesten, Omsorgstjenesten for funksjonshemmede, Larvik læringscenter. Kultur, idrett og fritid, Plan, byggesak, landbruk og geodata, Omsorgstjenesten for rus og psykisk helse, Helse og rehabilitering, Samfunnskontakt og bibliotek, Utviklingsavdelingen (Web) og Ungdomsrådet.

Følgende kom til uttrykk i prosessen:

<p>Skolens demokratioppdrag</p> <p>Veldig bra at demokrati som skolefag vektlegges. Håper også at demokratiets rettigheter OG plikter blir tema i en slik undervisning.</p> <p>Hva betyr det egentlig at "Utvalget vil at skolen skal ha en åpen holdning til organisasjoner og politiske partier, og at elevers engasjement utenfor skolen skal anerkjennes"? Henspeiler dette på skolens holdning til demokratiengasjement eller også lag/foreninger, politiske partier og trossamfunn? I så fall brytes prinsippet med at religiøs tro er en privatsak.</p> <p>Veldig viktig at også yrkesfagelevne blir hørt.</p> <hr/> <p>Demokratiopplæring i skolen er viktig i fht å stimulere til samfunnsengasjement og deltakelse i demokratiske prosesser. Det vil i tillegg være med på å styrke rekrutteringsarbeidet til f.eks ungdomsråd.</p>
<p>Organisasjonskanalen</p> <p>"Utvalget mener at arbeidet med å inkludere ungdomsgrupper med lav deltagelse i frivillige organisasjoner bør styrkes": Veldig bra/viktig å få med!</p>
<p>Myndighetsinitierte ordninger for medvirkning</p> <p>Ungdomsråd driftes på ulike måter fra kommune til kommune og det kan være veldig forskjellig, og tilfeldigheter som avgjør, hvordan rekruttering foregår. Informasjonen er ikke alltid god nok og noen går til oppgaven uten de riktige forutsetninger. Tilbakemeldinger fra Larvik UR sier noe om dette og at ansvaret på skolene bør bli større. Det forteller oss samtidig at virksomheten i ungdomsrådet er relativt svakt forankret i ungdomsbefolkningen og at representantene ikke har det rette engasjementet. Rådet opplever hvert år å miste medlemmer underveis.</p> <p>Utvalget foreslår å utarbeide lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd. De foreslår også at det følger med et statlig tilskudd for kommuner som følger retningslinjene. Mange kommuner har dårlig med ressurser og drift av ungdomsråd kan av den grunn bli nedprioritert. Utvalgets forslag kan derfor bli avgjørende for hvordan ungdomsråd driftes i framtiden. Forslaget støttes.</p>
<p>Personvern i nye medier</p> <p>Dette er kanskje noe av det aller viktigste å få på plass/ta på alvor i vår digitale verden.</p>
<p>Unge under offentlig omsorg</p> <p>Gjennom prosjekt Helhetlig Barnevern i Vestfold (pHBiV) medvirker Larvik kommune (LK) i å utvikle barnevernet og medvirkningen for barn, unge og deres familier som er i kontakt med barnevernet i Vestfold. Gjennom prosjektet er det utviklet et forslag om å etablere Norsk Senter for Medvirkning. Tiltaket er foreslått som en katalysator for å øke medvirkningen og bedre samhandlingen i barnevernet. Både på individnivå, og systemnivå. Utvalgets forslag om å endre lovverket slik at det påligger barnevernet et lovmessig krav å dokumentere barn</p>

og unges medvirkning og mening er fornuftig. Er av den oppfatning at plikten foreligger i dagens lovverk, men kan være at det ikke etterleves godt nok i praksis. Forslaget støttes.

Øvrige forslag om lovendringer fordrer grundige vurderinger. Gjennom pHBiV har vi fått tydelige uttalelser fra ungdom plassert i institusjon at de ønsker at barnevernet gis større anledning til å utøve tvang. Da i forhold til ungdom som er i behov av tydelig "innramming" for behandling for rus og eller atferdsvansker.

pHBiV arbeider aktivt for å påvirke verdier og holdninger i barnevernet. Vi har et eget underprosjekt, Verdikommisjonen, som har i mandat å arbeide for en tydelig verdibasert praksis i henhold til prosjektets verdier og stimulere til etisk refleksjon på de ulike arbeidssteder. Det er videre foreslått at Verdikommisjonen skal gis et utvidet mandat for å arbeide mot ønskede holdninger for medvirkning, åpenhet og tillit til barnevernet.

Det er vedtatt at pHBiV skal arbeide for en lovendring hvor det stilles formelle krav til fag- og lederkompetanse i barnevernet. Vi mener det er behov for godt lederskap i barnevernet og har besluttet å opprette et eget ledernettsverk på tvers av forvaltningsnivåer og kommunegrensene for å styrke lederkompetansen. Det er også besluttet å opprette kompetansegrupper på saksbehandlernivå for å ivareta og utvikle kompetanse på tvers av de samme rammene. Formelle krav til lederskap i barnevernet og kompetanseutvikling på saksbehandlernivå vil medvirke til tjenesteutøvelse i tråd med ønskede verdier og holdninger.

pHBiV legger stor vekt på medvirkning gjennom prosjektet. Erfaringer så langt viser at det er en utfordring knyttet til å rekruttere brukere til å delta aktivt. Et spørsmål vi står overfor er hvordan bruk av sosiale medier kan bidra til økt medvirkning ved at vi eventuelt kan evne å få fatt i flere meninger gjennom å utnytte eksisterende teknologi. Dette spørsmålet reiser flere nye problemstillinger. Eksempelvis hvordan vi skal håndtere personvern og arkivverdigheit. Dette er spørsmål vi vil arbeide videre med.

pHBiV har besluttet å nedsette en arbeidsgruppe som skal arbeide med å utvikle informasjon for hjemmesider. I dag er det stor variasjon på hvordan informasjon om barnevernet presenteres på kommunenes og Bufetats hjemmesider på internett. Vi vil be barnevernsbarn om hjelp til å utforme informasjonen slik at den blir godt forståelig for barn og unge. pHBiV vil ta initiativ overfor Bufdir om å videreutvikle internettportalen barnevernet.no

Benytter anledningen til å fremheve behovet for praksisnær forskning i barnevernet. Spesielt forskning som kan generere kunnskap som bygger på barn og unges egen erfaringskompetanse. Et interessant perspektiv vil være å åpne for forskning og undersøkelser gjennomført av ansatte og brukere selv. Det foreligger ingen erfaring fra brukerstyrte undersøkelser i barnevernet i Norge. Vi anbefaler myndighetene å støtte opp om brukeres medvirkning gjennom undersøkelser og forskning på høyere akademisk nivå. Denne type undersøkelser vil sannsynligvis gi ny og verdifull kunnskap på et komplekst og sårbart tjenesteområde.

Det er besluttet å innføre brukerråd for barnevernet i alle kommuner og enheter i Bufetat gjennom pHBiV. Arbeidet vil bygge på erfaringer fra brukerrådet til barneverntjenesten i Larvik.

Larvik kommune har en egen versjon av familieråd der foreldre og barn/unge kan delta i et tverrfaglig møte og få hjelp til selv å finne veien videre. I flere tjenesteområder har LK tatt i bruk Klient- og resultatstyrt praksis (KOR) som både kan bidra til å sikre reell brukermedvirkning i egen sak og som kan se til at de får en opplevd effekt av tiltakene.

Innføring av flere organ for å sikre barn og unges medvirkning på systemnivå vil kreve tid og ressurser, men kan medføre et bedre resultat for barna og barnevernets arbeid både på kort og lengre sikt. Det er bedre å dokumentere barn/unges involvering i egen sak og følge opp denne dokumentasjonen enn å ha mer "holdningsskapende arbeid" om viktigheten av

brukermedvirkning.

At utvalget vil styrke barn og unges muligheter til medvirkning i barnevernet, og slutter seg til forslaget fra Barnevernpanelet er bra!

En åpning i lovverket når det gjelder samtykke til/frivillig plassering må også sikre at den helsefaglige delen – og ikke bare den barnevernfaglige delen – tas med i betraktning.

Tenker her f.eks på 15-åringer med en type tilknytningsvansker pga tidligere plasseringer i fosterhjem/adoptivhjem, eller f.eks en mamma som er syk i barnets første leveår og familien ikke får hjelp til tidlig samspill/tilknytning. Å la disse barna flytte i fosterhjem vil kunne gi enda større skade på ungdommen. Institusjon – med fortsatt foreldrene som foreldre – er en bedre løsning, men kun hvis foreldrene og andre rundt familien mener dette er en god løsning. At 15-åringer med denne type vansker river og sliter i båndene til foreldrene må for all del ikke føre til omplassering = enda et svik fra omsorgspersoner.

Unge voksne over 18 år med funksjonsnedsettelse (psykisk utviklingshemmede) som bor i egen bolig har fortsatt stort behov for sine foreldre. Foreldreretten følger 18-årsgrensen. Den burde kanskje heller følge ungdommens utviklingsnivå – HVIS foreldrene ønsker å fortsatt være barnets verge. Det er stort sett advokater som oppnevnes som verge. Sikkert av økonomiske grunner. MEN – hvis det å være over 18 og bo i egen bolig også skal bety at man bestemmer selv, tar initiativ selv osv så kan det bety et passivt liv for veldig mange, og med mye TV-titting og usunn mat. Vet om flere som sukker litt over at "barna" deres passiviseres og blir overvektige når de flytter i egen bolig, for da har de medbestemmelse eller bestemmer selv hva de vil handle av mat, være med på av aktiviteter osv.

Hvem har ansvaret for faglig innhold mht kunnskap om den enkeltes funksjonsnivå og behov for bistand/"motor"/"fjernstyring" når de flytter i egen bolig? Er det bare de som jobber der, eller har foreldrene fortsatt noe å si? Hva hvis den unge er umyndiggjort og en advokat er oppnevnt som verge, - er det da denne som har det siste ordet? Advokater kan jo ingen ting om dette, mens foreldrene har 18-års erfaring med den aktuelle diagnosen.

Med hilsen
Lill Tove Skoglund
Saksbehandler

Barne- og ungdomstjenester



**Larvik
kommune**

Vår saksbehandler:	Deres ref.:	Vår ref.:	Arkiv:	Vår dato:	Deres dato:
Lill Tove Skoglund Telefon:		12/31305	FA-C10, TI- &13	07.05.2012	

Ingunn Hjelm



Offentlig høring NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning

Et utvalg, ledet av Trond-Viggo Torgersen, fikk høsten 2010 i mandat å utrede unges makt og deltakelse. Utvalget har belyst et avgrenset antall temaer og kommet med forslag til tiltak som er knyttet opp til flere instanser.

Larvik kommune har behandlet høringsuttalelsen administrativt og har bedt relevante instanser i kommunen om innspill knyttet opp til de ulike temaene utredningen belyser.

Larvik kommune slutter seg til de forslag som fremmes i utredningen.

Vedlagt følger de innspill og betraktninger som har kommet fram i Larvik kommunes høringsprosess.

Med hilsen

Lill Tove Skoglund
Saksbehandler

Vedlegg:

Offentlig høring NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning

Larvik kommune inviterte følgende enheter med i høringsprosessen for NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning:

Oppvekst (barnehager og skoler), BUT (helsesøstertjeneste og PP-tjeneste), Barneverntjenesten, Omsorgstjenesten for funksjonshemmede, Larvik læringscenter. Kultur, idrett og fritid, Plan, byggesak, landbruk og geodata, Omsorgstjenesten for rus og psykisk helse, Helse og rehabilitering, Samfunnskontakt og bibliotek, Utviklingsavdelingen (Web) og Ungdomsrådet.

Følgende kom til uttrykk i prosessen:

<p>Skolens demokratioppdrag</p> <p>Veldig bra at demokrati som skolefag vektlegges. Håper også at demokratiets rettigheter OG plikter blir tema i en slik undervisning.</p> <p>Hva betyr det egentlig at "Utvalget vil at skolen skal ha en åpen holdning til organisasjoner og politiske partier, og at elevers engasjement utenfor skolen skal anerkjennes"? Henspeiler dette på skolens holdning til demokratiengasjement eller også lag/foreninger, politiske partier og trossamfunn? I så fall brytes prinsippet med at religiøs tro er en privatsak.</p> <p>Veldig viktig at også yrkesfagelevne blir hørt.</p> <hr/> <p>Demokratiopplæring i skolen er viktig i fht å stimulere til samfunnsengasjement og deltakelse i demokratiske prosesser. Det vil i tillegg være med på å styrke rekrutteringsarbeidet til f.eks ungdomsråd.</p>
<p>Organisasjonskanalen</p> <p>"Utvalget mener at arbeidet med å inkludere ungdomsgrupper med lav deltagelse i frivillige organisasjoner bør styrkes": Veldig bra/viktig å få med!</p>
<p>Myndighetsinitierte ordninger for medvirkning</p> <p>Ungdomsråd driftes på ulike måter fra kommune til kommune og det kan være veldig forskjellig, og tilfeldigheter som avgjør, hvordan rekruttering foregår. Informasjonen er ikke alltid god nok og noen går til oppgaven uten de riktige forutsetninger. Tilbakemeldinger fra Larvik UR sier noe om dette og at ansvaret på skolene bør bli større. Det forteller oss samtidig at virksomheten i ungdomsrådet er relativt svakt forankret i ungdomsbefolkningen og at representantene ikke har det rette engasjementet. Rådet opplever hvert år å miste medlemmer underveis.</p> <p>Utvalget foreslår å utarbeide lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd. De foreslår også at det følger med et statlig tilskudd for kommuner som følger retningslinjene. Mange kommuner har dårlig med ressurser og drift av ungdomsråd kan av den grunn bli nedprioritert. Utvalgets forslag kan derfor bli avgjørende for hvordan ungdomsråd driftes i framtiden. Forslaget støttes.</p>
<p>Personvern i nye medier</p> <p>Dette er kanskje noe av det aller viktigste å få på plass/ta på alvor i vår digitale verden.</p>
<p>Unge under offentlig omsorg</p> <p>Gjennom prosjekt Helhetlig Barnevern i Vestfold (pHBiV) medvirker Larvik kommune (LK) i å utvikle barnevernet og medvirkningen for barn, unge og deres familier som er i kontakt med barnevernet i Vestfold. Gjennom prosjektet er det utviklet et forslag om å etablere Norsk Senter for Medvirkning. Tiltaket er foreslått som en katalysator for å øke medvirkningen og bedre samhandlingen i barnevernet. Både på individnivå, og systemnivå. Utvalgets forslag om å endre lovverket slik at det påligger barnevernet et lovmessig krav å dokumentere barn</p>

og unges medvirkning og mening er fornuftig. Er av den oppfatning at plikten foreligger i dagens lovverk, men kan være at det ikke etterleves godt nok i praksis. Forslaget støttes.

Øvrige forslag om lovendringer fordrer grundige vurderinger. Gjennom pHBiV har vi fått tydelige uttalelser fra ungdom plassert i institusjon at de ønsker at barnevernet gis større anledning til å utøve tvang. Da i forhold til ungdom som er i behov av tydelig "innramming" for behandling for rus og eller atferdsvansker.

pHBiV arbeider aktivt for å påvirke verdier og holdninger i barnevernet. Vi har et eget underprosjekt, Verdikommisjonen, som har i mandat å arbeide for en tydelig verdibasert praksis i henhold til prosjektets verdier og stimulere til etisk refleksjon på de ulike arbeidssteder. Det er videre foreslått at Verdikommisjonen skal gis et utvidet mandat for å arbeide mot ønskede holdninger for medvirkning, åpenhet og tillit til barnevernet.

Det er vedtatt at pHBiV skal arbeide for en lovendring hvor det stilles formelle krav til fag- og lederkompetanse i barnevernet. Vi mener det er behov for godt lederskap i barnevernet og har besluttet å opprette et eget ledernettsverk på tvers av forvaltningsnivåer og kommunegrensene for å styrke lederkompetansen. Det er også besluttet å opprette kompetansegrupper på saksbehandlernivå for å ivareta og utvikle kompetanse på tvers av de samme rammene. Formelle krav til lederskap i barnevernet og kompetanseutvikling på saksbehandlernivå vil medvirke til tjenesteutøvelse i tråd med ønskede verdier og holdninger.

pHBiV legger stor vekt på medvirkning gjennom prosjektet. Erfaringer så langt viser at det er en utfordring knyttet til å rekruttere brukere til å delta aktivt. Et spørsmål vi står overfor er hvordan bruk av sosiale medier kan bidra til økt medvirkning ved at vi eventuelt kan evne å få fatt i flere meninger gjennom å utnytte eksisterende teknologi. Dette spørsmålet reiser flere nye problemstillinger. Eksempelvis hvordan vi skal håndtere personvern og arkivverdigheit. Dette er spørsmål vi vil arbeide videre med.

pHBiV har besluttet å nedsette en arbeidsgruppe som skal arbeide med å utvikle informasjon for hjemmesider. I dag er det stor variasjon på hvordan informasjon om barnevernet presenteres på kommunenes og Bufetats hjemmesider på internett. Vi vil be barnevernsbarn om hjelp til å utforme informasjonen slik at den blir godt forståelig for barn og unge. pHBiV vil ta initiativ overfor Bufdir om å videreutvikle internettportalen barnevernet.no

Benytter anledningen til å fremheve behovet for praksisnær forskning i barnevernet. Spesielt forskning som kan generere kunnskap som bygger på barn og unges egen erfaringskompetanse. Et interessant perspektiv vil være å åpne for forskning og undersøkelser gjennomført av ansatte og brukere selv. Det foreligger ingen erfaring fra brukerstyrte undersøkelser i barnevernet i Norge. Vi anbefaler myndighetene å støtte opp om brukeres medvirkning gjennom undersøkelser og forskning på høyere akademisk nivå. Denne type undersøkelser vil sannsynligvis gi ny og verdifull kunnskap på et komplekst og sårbart tjenesteområde.

Det er besluttet å innføre brukerråd for barnevernet i alle kommuner og enheter i Bufetat gjennom pHBiV. Arbeidet vil bygge på erfaringer fra brukerrådet til barneverntjenesten i Larvik.

Larvik kommune har en egen versjon av familieråd der foreldre og barn/unge kan delta i et tverrfaglig møte og få hjelp til selv å finne veien videre. I flere tjenesteområder har LK tatt i bruk Klient- og resultatstyrt praksis (KOR) som både kan bidra til å sikre reell brukermidvirkning i egen sak og som kan se til at de får en opplevd effekt av tiltakene.

Innføring av flere organer for å sikre barn og unges medvirkning på systemnivå vil kreve tid og ressurser, men kan medføre et bedre resultat for barna og barnevernets arbeid både på kort og lengre sikt. Det er bedre å dokumentere barn/unges involvering i egen sak og følge opp denne dokumentasjonen enn å ha mer "holdningsskapende arbeid" om viktigheten av

brukermedvirkning.

At utvalget vil styrke barn og unges muligheter til medvirkning i barnevernet, og slutter seg til forslaget fra Barnevernpanelet er bra!

En åpning i lovverket når det gjelder samtykke til/frivillig plassering må også sikre at den helsefaglige delen – og ikke bare den barnevernfaglige delen – tas med i betraktning.

Tenker her f.eks på 15-åringer med en type tilknytningsvansker pga tidligere plasseringer i fosterhjem/adoptivhjem, eller f.eks en mamma som er syk i barnets første leveår og familien ikke får hjelp til tidlig samspill/tilknytning. Å la disse barna flytte i fosterhjem vil kunne gi enda større skade på ungdommen. Institusjon – med fortsatt foreldrene som foreldre – er en bedre løsning, men kun hvis foreldrene og andre rundt familien mener dette er en god løsning. At 15-åringer med denne type vansker river og sliter i båndene til foreldrene må for all del ikke føre til omplassering = enda et svik fra omsorgspersoner.

Unge voksne over 18 år med funksjonsnedsettelse (psykisk utviklingshemmede) som bor i egen bolig har fortsatt stort behov for sine foreldre. Foreldreretten følger 18-årsgrensen. Den burde kanskje heller følge ungdommens utviklingsnivå – HVIS foreldrene ønsker å fortsatt være barnets verge. Det er stort sett advokater som oppnevnes som verge. Sikkert av økonomiske grunner. MEN – hvis det å være over 18 og bo i egen bolig også skal bety at man bestemmer selv, tar initiativ selv osv så kan det bety et passivt liv for veldig mange, og med mye TV-titting og usunn mat. Vet om flere som sukker litt over at "barna" deres passiviseres og blir overvektige når de flytter i egen bolig, for da har de medbestemmelse eller bestemmer selv hva de vil handle av mat, være med på av aktiviteter osv.

Hvem har ansvaret for faglig innhold mht kunnskap om den enkeltes funksjonsnivå og behov for bistand/"motor"/"fjernstyring" når de flytter i egen bolig? Er det bare de som jobber der, eller har foreldrene fortsatt noe å si? Hva hvis den unge er umyndiggjort og en advokat er oppnevnt som verge, - er det da denne som har det siste ordet? Advokater kan jo ingen ting om dette, mens foreldrene har 18-års erfaring med den aktuelle diagnosen.

Med hilsen
Lill Tove Skoglund
Saksbehandler

Barne- og ungdomstjenester



**Larvik
kommune**

Vår saksbehandler:	Deres ref.:	Vår ref.:	Arkiv:	Vår dato:	Deres dato:
Lill Tove Skoglund Telefon:		12/31305	FA-C10, TI- &13	07.05.2012	

Jan Arvid Kristengård



Offentlig høring NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning

Et utvalg, ledet av Trond-Viggo Torgersen, fikk høsten 2010 i mandat å utrede unges makt og deltakelse. Utvalget har belyst et avgrenset antall temaer og kommet med forslag til tiltak som er knyttet opp til flere instanser.

Larvik kommune har behandlet høringsuttalelsen administrativt og har bedt relevante instanser i kommunen om innspill knyttet opp til de ulike temaene utredningen belyser.

Larvik kommune slutter seg til de forslag som fremmes i utredningen.

Vedlagt følger de innspill og betraktninger som har kommet fram i Larvik kommunes høringsprosess.

Med hilsen

Lill Tove Skoglund
Saksbehandler

Vedlegg:

Offentlig høring NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning

Larvik kommune inviterte følgende enheter med i høringsprosessen for NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning:

Oppvekst (barnehager og skoler), BUT (helsesøstertjeneste og PP-tjeneste), Barneverntjenesten, Omsorgstjenesten for funksjonshemmede, Larvik læringscenter. Kultur, idrett og fritid, Plan, byggesak, landbruk og geodata, Omsorgstjenesten for rus og psykisk helse, Helse og rehabilitering, Samfunnskontakt og bibliotek, Utviklingsavdelingen (Web) og Ungdomsrådet.

Følgende kom til uttrykk i prosessen:

<p>Skolens demokratioppdrag</p> <p>Veldig bra at demokrati som skolefag vektlegges. Håper også at demokratiets rettigheter OG plikter blir tema i en slik undervisning.</p> <p>Hva betyr det egentlig at "Utvalget vil at skolen skal ha en åpen holdning til organisasjoner og politiske partier, og at elevers engasjement utenfor skolen skal anerkjennes"? Henspeiler dette på skolens holdning til demokratiengasjement eller også lag/foreninger, politiske partier og trossamfunn? I så fall brytes prinsippet med at religiøs tro er en privatsak.</p> <p>Veldig viktig at også yrkesfagelevne blir hørt.</p> <hr/> <p>Demokratiopplæring i skolen er viktig i fht å stimulere til samfunnsengasjement og deltakelse i demokratiske prosesser. Det vil i tillegg være med på å styrke rekrutteringsarbeidet til f.eks ungdomsråd.</p>
<p>Organisasjonskanalen</p> <p>"Utvalget mener at arbeidet med å inkludere ungdomsgrupper med lav deltagelse i frivillige organisasjoner bør styrkes": Veldig bra/viktig å få med!</p>
<p>Myndighetsinitierte ordninger for medvirkning</p> <p>Ungdomsråd driftes på ulike måter fra kommune til kommune og det kan være veldig forskjellig, og tilfeldigheter som avgjør, hvordan rekruttering foregår. Informasjonen er ikke alltid god nok og noen går til oppgaven uten de riktige forutsetninger. Tilbakemeldinger fra Larvik UR sier noe om dette og at ansvaret på skolene bør bli større. Det forteller oss samtidig at virksomheten i ungdomsrådet er relativt svakt forankret i ungdomsbefolkningen og at representantene ikke har det rette engasjementet. Rådet opplever hvert år å miste medlemmer underveis.</p> <p>Utvalget foreslår å utarbeide lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd. De foreslår også at det følger med et statlig tilskudd for kommuner som følger retningslinjene. Mange kommuner har dårlig med ressurser og drift av ungdomsråd kan av den grunn bli nedprioritert. Utvalgets forslag kan derfor bli avgjørende for hvordan ungdomsråd driftes i framtiden. Forslaget støttes.</p>
<p>Personvern i nye medier</p> <p>Dette er kanskje noe av det aller viktigste å få på plass/ta på alvor i vår digitale verden.</p>
<p>Unge under offentlig omsorg</p> <p>Gjennom prosjekt Helhetlig Barnevern i Vestfold (pHBiV) medvirker Larvik kommune (LK) i å utvikle barnevernet og medvirkningen for barn, unge og deres familier som er i kontakt med barnevernet i Vestfold. Gjennom prosjektet er det utviklet et forslag om å etablere Norsk Senter for Medvirkning. Tiltaket er foreslått som en katalysator for å øke medvirkningen og bedre samhandlingen i barnevernet. Både på individnivå, og systemnivå. Utvalgets forslag om å endre lovverket slik at det påligger barnevernet et lovmessig krav å dokumentere barn</p>

og unges medvirkning og mening er fornuftig. Er av den oppfatning at plikten foreligger i dagens lovverk, men kan være at det ikke etterleves godt nok i praksis. Forslaget støttes.

Øvrige forslag om lovendringer fordrer grundige vurderinger. Gjennom pHBiV har vi fått tydelige uttalelser fra ungdom plassert i institusjon at de ønsker at barnevernet gis større anledning til å utøve tvang. Da i forhold til ungdom som er i behov av tydelig "innramming" for behandling for rus og eller atferdsvansker.

pHBiV arbeider aktivt for å påvirke verdier og holdninger i barnevernet. Vi har et eget underprosjekt, Verdikommisjonen, som har i mandat å arbeide for en tydelig verdibasert praksis i henhold til prosjektets verdier og stimulere til etisk refleksjon på de ulike arbeidssteder. Det er videre foreslått at Verdikommisjonen skal gis et utvidet mandat for å arbeide mot ønskede holdninger for medvirkning, åpenhet og tillit til barnevernet.

Det er vedtatt at pHBiV skal arbeide for en lovendring hvor det stilles formelle krav til fag- og lederkompetanse i barnevernet. Vi mener det er behov for godt lederskap i barnevernet og har besluttet å opprette et eget ledernettsverk på tvers av forvaltningsnivåer og kommunegrensene for å styrke lederkompetansen. Det er også besluttet å opprette kompetansegrupper på saksbehandlernivå for å ivareta og utvikle kompetanse på tvers av de samme rammene. Formelle krav til lederskap i barnevernet og kompetanseutvikling på saksbehandlernivå vil medvirke til tjenesteutøvelse i tråd med ønskede verdier og holdninger.

pHBiV legger stor vekt på medvirkning gjennom prosjektet. Erfaringer så langt viser at det er en utfordring knyttet til å rekruttere brukere til å delta aktivt. Et spørsmål vi står overfor er hvordan bruk av sosiale medier kan bidra til økt medvirkning ved at vi eventuelt kan evne å få fatt i flere meninger gjennom å utnytte eksisterende teknologi. Dette spørsmålet reiser flere nye problemstillinger. Eksempelvis hvordan vi skal håndtere personvern og arkivverdighet. Dette er spørsmål vi vil arbeide videre med.

pHBiV har besluttet å nedsette en arbeidsgruppe som skal arbeide med å utvikle informasjon for hjemmesider. I dag er det stor variasjon på hvordan informasjon om barnevernet presenteres på kommunenes og Bufetats hjemmesider på internett. Vi vil be barnevernsbarn om hjelp til å utforme informasjonen slik at den blir godt forståelig for barn og unge. pHBiV vil ta initiativ overfor Bufdir om å videreutvikle internettportalen barnevernet.no

Benytter anledningen til å fremheve behovet for praksisnær forskning i barnevernet. Spesielt forskning som kan generere kunnskap som bygger på barn og unges egen erfaringskompetanse. Et interessant perspektiv vil være å åpne for forskning og undersøkelser gjennomført av ansatte og brukere selv. Det foreligger ingen erfaring fra brukerstyrte undersøkelser i barnevernet i Norge. Vi anbefaler myndighetene å støtte opp om brukeres medvirkning gjennom undersøkelser og forskning på høyere akademisk nivå. Denne type undersøkelser vil sannsynligvis gi ny og verdifull kunnskap på et komplekst og sårbart tjenesteområde.

Det er besluttet å innføre brukerråd for barnevernet i alle kommuner og enheter i Bufetat gjennom pHBiV. Arbeidet vil bygge på erfaringer fra brukerrådet til barneverntjenesten i Larvik.

Larvik kommune har en egen versjon av familieråd der foreldre og barn/unge kan delta i et tverrfaglig møte og få hjelp til selv å finne veien videre. I flere tjenesteområder har LK tatt i bruk Klient- og resultatstyrt praksis (KOR) som både kan bidra til å sikre reell brukermidvirkning i egen sak og som kan se til at de får en opplevd effekt av tiltakene.

Innføring av flere organer for å sikre barn og unges medvirkning på systemnivå vil kreve tid og ressurser, men kan medføre et bedre resultat for barna og barnevernets arbeid både på kort og lengre sikt. Det er bedre å dokumentere barn/unges involvering i egen sak og følge opp denne dokumentasjonen enn å ha mer "holdningsskappende arbeid" om viktigheten av

brukermedvirkning.

At utvalget vil styrke barn og unges muligheter til medvirkning i barnevernet, og slutter seg til forslaget fra Barnevernpanelet er bra!

En åpning i lovverket når det gjelder samtykke til/frivillig plassering må også sikre at den helsefaglige delen – og ikke bare den barnevernfaglige delen – tas med i betraktning. Tenker her f.eks på 15-åringer med en type tilknytningsvansker pga tidligere plasseringer i fosterhjem/adoptivhjem, eller f.eks en mamma som er syk i barnets første leveår og familien ikke får hjelp til tidlig samspill/tilknytning. Å la disse barna flytte i fosterhjem vil kunne gi enda større skade på ungdommen. Institusjon – med fortsatt foreldrene som foreldre – er en bedre løsning, men kun hvis foreldrene og andre rundt familien mener dette er en god løsning. At 15-åringer med denne type vansker river og sliter i båndene til foreldrene må for all del ikke føre til omplassering = enda et svik fra omsorgspersoner.

Unge voksne over 18 år med funksjonsnedsettelse (psykisk utviklingshemmede) som bor i egen bolig har fortsatt stort behov for sine foreldre. Foreldreretten følger 18-årsgrensen. Den burde kanskje heller følge ungdommens utviklingsnivå – HVIS foreldrene ønsker å fortsatt være barnets verge. Det er stort sett advokater som oppnevnes som verge. Sikkert av økonomiske grunner. MEN – hvis det å være over 18 og bo i egen bolig også skal bety at man bestemmer selv, tar initiativ selv osv så kan det bety et passivt liv for veldig mange, og med mye TV-titting og usunn mat. Vet om flere som sukker litt over at "barna" deres passiviseres og blir overvektige når de flytter i egen bolig, for da har de medbestemmelse eller bestemmer selv hva de vil handle av mat, være med på av aktiviteter osv.

Hvem har ansvaret for faglig innhold mht kunnskap om den enkeltes funksjonsnivå og behov for bistand/"motor"/"fjernstyring" når de flytter i egen bolig? Er det bare de som jobber der, eller har foreldrene fortsatt noe å si? Hva hvis den unge er umyndiggjort og en advokat er oppnevnt som verge, - er det da denne som har det siste ordet? Advokater kan jo ingen ting om dette, mens foreldrene har 18-års erfaring med den aktuelle diagnosen.

Med hilsen
Lill Tove Skoglund
Saksbehandler